

MUHASEBE VE FİNANSTA GÜNCEL KONULAR

EDİTÖR

Doç. Dr. Cuma ERCAN

YAZARLAR

Prof. Dr. Tunç KÖSE

Doç. Dr. Adem ANBAR

Dr. Öğr. Üyesi Fatma TEMELLİ

Dr. Öğr. Üyesi Filiz KONUK

Dr. Öğr. Üyesi Kadir TUTKAVUL

Dr. Öğr. Üyesi Said Alpagut ŞENEL

Dr. Öğr. Üyesi Öznur ARSLAN

Dr. Şafak AĞDENİZ

SMMM/Bağımsız Denetçi Hasan EKİCİ

Copyright © 2020 by iksad publishing house
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced,
distributed or transmitted in any form or by
any means, including photocopying, recording or other electronic or
mechanical methods, without the prior written permission of the
publisher, except in the case of
brief quotations embodied in critical reviews and certain other
noncommercial uses permitted by copyright law. Institution of
Economic Development and Social
Researches Publications®
(The Licence Number of Publicator: 2014/31220)
TURKEY TR: +90 342 606 06 75
USA: +1 631 685 0 853
E mail: iksadyayinevi@gmail.com
www.iksadyayinevi.com

It is responsibility of the author to abide by the publishing ethics
rules.

Iksad Publications – 2020©

ISBN: 978-625-7914-57-4
Cover Design: İbrahim KAYA
March / 2020
Ankara / Turkey
Size = 16 x 24 cm

BÖLÜM 7
FİNANSAL OKURYAZARLIĞIN GİRİŞİMCİLİK NİYETİ
ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Doç. Dr. Adem ANBAR¹

¹ Bursa Uludağ Üniversitesi İİBF, Bursa, Türkiye, aadem@uludag.edu.tr

GİRİŞ

Girişimcilik; yeni iş alanları oluşturması, istihdam yaratması, ekonomik büyümeye ve bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına katkıda bulunması, yeni fikir ve ürünlerin ortaya çıkmasına yol açması, kıt kaynakların verimli kullanımını sağlaması, toplumsal refahı artırması gibi önemli sonuçları olan bir süreçtir (Çetinkaya Bozkurt vd., 2012: 233; Karcıoğlu ve Kaygın, 2013: 2; Kar, 2019: 1; Li ve Qian, 2019: 1). Son yıllarda, ekonominin en küçük aktörü olarak kabul edilen girişimcinin gücünün arttığı ve yoğun rekabetin ve hızlı değişimin yaşandığı küresel ekonominin gelişiminde girişimcinin “en güçlü oyuncu” olduğu kabul edilmektedir (Oğuztimur, 2013:176). Bu nedenle, girişimcilik birçok ülkede politika yapıcıların ve düzenleyicilerin gündeminde olan temel konulardan biridir (Bayrakdaroğlu ve Bayrakdaroğlu, 2017: 28). Benzer şekilde, girişimcilik akademik dünyada da önemli araştırma alanlarından birini oluşturmaktadır.

Girişimciliğin oluşumunda ekonomik, sosyal, kültürel ve politik faktörler gibi dışsal faktörler olmakla birlikte, bireye özgü özellikler de oldukça önemlidir. Sadece girişimci faaliyetin ortaya çıkmasında değil, girişimci faaliyetlerin başarıya ulaşmasında ve başarılı bir şekilde sürdürülmesinde bireyin kişilik özellikleri, eğitim düzeyi, gelir düzeyi, bilgi ve tecrübesi, girişimcilik yeteneği ve becerisi gibi unsurlar ön plana çıkmaktadır. Girişimci adaylarının girişimcilik niyetlerini hayata geçirebilmelerinde ve girişimlerini başarılı bir şekilde sürdürebilmelerinde etkili olan faktörlerden biri de finansal

okuryazarlıktır. Çünkü finansal okuryazarlığın; fırsatları görme ve değerlendirme, pazar araştırması, risk alma ve risklerin yönetimi, fon bulma ve fonları etkin şekilde değerlendirme, geleceğe ilişkin finansal planlar yapma, gelir-gider-kâr arasındaki ilişkileri anlama gibi konularda girişimci adaylarına ve girişimcilere önemli katkılar sağlayacağı kabul edilmektedir (Seyrek ve Gül, 2017: 104; Kıran vd., 2018: 31; Li ve Qian, 2019: 2). Yapılan çalışmalar da girişimci adaylarının ve girişimcilerin finansal okuryazarlık düzeyleri ile girişim kurma ve başarılı olmaları arasında pozitif bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır (Ergun vd., 2018: 26). Bu kapsamda, çalışmanın amacını, birer girişimci adayı olan üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerinin girişimcilik niyetleri üzerindeki etkisini incelemek oluşturmaktadır.

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Girişimci ve Girişimcilik

Girişimci kavramı, Fransızca “entreprendre” kelimesinden gelmekte ve “üstlenmek/almak” anlamındadır. Fransızca bir kelimedenden gelen girişimcinin tanımı da ilk olarak 18. yüzyıl Fransa’ya kadar gitmektedir. İrlanda asıllı Fransız Richard Cantillon (1725), risk almayı girişimciyle ilişkilendirmiş (Kuratko, 2017: 4) ve girişimciyi, “bir ürün elde etmek ve belirsiz bir fiyattan satmak amacıyla üretin faktörlerini belirli bir fiyattan alan kişi” olarak tanımlamıştır. Cantillon’a göre, girişimci, “belirli fiyattan alıp belirsiz fiyattan sattığı” için risk almaktadır ve aradaki fark da girişimcinin kâr veya zararını oluşturmaktadır (Er, 2013: 77). Jean Baptiste Say, girişimcilik

kavramının ve teorisinin gelişimine önemli katkısı olan diğer bir Fransız iktisatçıdır. Say (1803), “girişimcilerin ekonomik kaynakları düşük verimlilik alanından yüksek verimlilik ve getiri alanına geçiren kişiler” olduğunu ifade etmiştir (Burns, 2016: 9). Say, girişimciliğin dördüncü üretim faktörü olduğunu ilk kez ifade eden kişi olmuştur ve daha sonrasında üretim faktörleri sermaye, doğal kaynaklar, emek ve girişimci olarak sayılmaya başlanmıştır (Eyel vd., 2019: 563). 20. yüzyıla gelindiğinde, girişimcilik teorisine önemli katkılar yapan ve farklı bir bakış açısı sunan bir diğer iktisatçı Joseph Schumpeter olmuştur. Schumpeter (1934), yeniliği “iktisadi yapıyı içten içe sürekli olarak kökten değiştiren, eskisini durmadan yok eden ve yenisini yaratan” bir süreç, bu süreci de “yaratıcı yıkım” olarak tanımlamıştır (Sledzik, 2013: 90; Kitapçı, 2019: 57). Bu kapsamda Schumpeter, girişimciyi “yenilik yapan” ve “ekonomik büyümede önemli bir rolü olan” kişi olarak görmüş ve ekonomik büyümeyi sağlayacak yeniliğin; (a) yeni bir ürünün veya mevcut ürünün yeni bir türünün üretilmesi, (b) bir ürünün üretimine veya satışına ilişkin yeni bir metodun uygulanması, (c) yeni bir hammadde veya yarı mamul kaynağının elde edilmesi, (d) yeni bir pazarın oluşturulması ve (e) tekeli bir pozisyonunun elde edilmesi veya ortadan kaldırılması gibi yeni endüstri yapısının oluşturulması olmak üzere beş farklı şekilde ortaya çıkacağını ifade etmiştir (Bayrakdar, 2011: 249; Sledzik, 2013: 90; Eyel vd., 2019: 570).

Görüldüğü gibi, 18. yüzyıla kadar giden girişimci ve girişimcilik kavramlarıyla ilgili farklı bakış açılarından farklı tanımlar yapılmıştır. Günümüzdeki tanımıyla girişimci, “fırsatları gören, bu

fırsatları yapılabilir ve pazarlanabilir fikirlere dönüştüren, bu fikirleri rekabetçi bir piyasada uygulamak için risk alan ve bu çabalarının karşılığında ödül olarak kâr etmek isteyen kişi” olarak tanımlanabilir (Kuratko, 2017: 4). En genel tanımıyla girişimci, başkalarının ihtiyaçlarını karşılayacak mal veya hizmetleri üretmek için gerekli olan üretim faktörlerini bir araya getiren, riski üstlenen ve kâr amacı güden kişidir. Girişimciye ilişkin farklı tanımlar olsa da bu tanımların ortak özelliği, girişimcinin “başkalarının baktığı ama göremediği fırsatları görüp, bunları birer iş fikrine dönüştürebilmesi” ve “risk almaya yatkınlığı”dır (Akdemir, 2012: 32). Girişimciler, yeni iş kuran veya mevcut işlerini geliştiren yenilikçi iş insanlarıdır. Girişimciler, iş alanlarında yeni ürünler, yöntemler, teknikler ve süreçler geliştirerek toplumdaki bireylerin yaşam standartlarının gelişmesine katkıda buldukları gibi, ekonomik büyüme ve gelişmeye de katkıda bulunurlar (Mirze, 2010: 36).

Girişimcilerin risk alma, fırsatları kovalama, hayata geçirme ve yenilik yapma süreçlerinin tümüne birden “girişimcilik” denilmektedir (Ceylan ve Anbar, 2014: 3). Diğer bir ifadeyle, girişimcilik, “fırsatların yeni veya yenilikçi yollardan kullanılmasıyla bir değer yaratma süreci” olarak tanımlanabilir (Leutner vd., 2014: 58).

1.2. Girişimcilik Niyeti

Niyet, “bir kişinin davranışının en önemli belirleyicisi” olarak kabul edilmektedir. Bu bağlamda, girişimcilik de niyete dayalı bir süreçtir ve bir girişimci faaliyetin olabilmesi için öncelikle bu yönde bir niyetin olması, daha sonra bu niyetin davranışa dönüşmesi beklenmektedir

(Martins vd., 2018: 46; Nowinskia ve Haddoud, 2019: 184; Kar, 2019: 1; Khursheed vd., 2019: 594). Girişimcilik literatüründe geniş kabul gören Azjen'in (1985) Planlı Davranış Teorisi'ne göre, girişimcilik, niyet edilerek yapılan planlanmış bir davranış olarak kabul edilmektedir (Kahya ve İmamoğlu, 2015: 144).

Girişimcilik niyeti, bir kişinin kariyerinin herhangi bir zaman noktasında kendi işini kurma niyetidir (Ergun vd., 2018: 26). Teorik açıdan, girişimcilik niyeti, bir girişimde bulunmanın somut olasılığının önemli unsurlardan biri olarak kabul edilmekle birlikte, girişimcilik niyeti; bireyin değerleri, inançları, özellikleri ve yeterlilikleri ile çevresel özellikler gibi birçok faktörü kapsayan kapsamlı ve karmaşık bir yapıdır (Martins vd., 2018: 46).

Girişimcilik niyetini etkileyen veya tetikleyen faktörler, bağlamsal (makro) ve bireysel (mikro) faktörler olmak üzere iki grup altında toplanabilir (Yanık vd., 2017: 463; Looi, 2019: 467). Bağlamsal faktörler; ekonomik, sosyal, kültürel, politik ve teknolojik faktörleri içermektedir. Örneğin, bir toplumda serbest çalışma, başarılı olma, para kazanma gibi girişimciliğin ana unsurlarını oluşturan değerler takdir ediliyorsa, o toplumda girişimci faaliyetler daha fazla destek görecektir. Tam tersine, bir toplumda başarısızlık ayıplanıyor ve itibar kaybı olarak görülüyorsa, o toplumda yeni girişimcilerin çıkma olasılığı daha düşük olacaktır (Develi vd., 2011: 118). Bunun gibi kültürel faktörler dışında, ailevi ve dini değerler, ekonomik koşullar, hükümetlerin izlediği politikalar da girişimciliği etkilemektedir. Girişimciliği etkileyen bireysel faktörler ise; yaş, medeni durum, gelir düzeyi, eğitim düzeyi

gibi demografik faktörler ile risk alma, kendine güven, sosyal olma gibi psikolojik faktörlerden oluşmaktadır (Çetinkaya Bozkurt ve Alparslan, 2013: 10; Yanık vd., 2017: 463; Looi, 2019: 467). Girişimcilik niyetini ve dolayısıyla girişimciliği etkileyen faktörlerin anlaşılması, özellikle yeni girişimlerin kurulmasını destekleyecek iyi bir politikanın oluşturulması açısından önemlidir (Nowinskia ve Haddoud, 2019: 183).

Bireyin girişimcilik niyeti üzerinde etkisi olabilecek faktörlerden biri de finansal okuryazarlıktır. Bir kişinin, bir sonuca ulaşmak için gerekli eylemleri hazırlama ve yönetmek için gerekli yetenek ve becerilerine ilişkin algısı, öz yeterlilik olarak ifade edilmektedir (Nowiskia ve Haddoud, 2019: 185). Öz yeterlilik, yeteneğin kendisini ifade etmemekte, kişinin bu yeteneklere ilişkin algısını ifade etmektedir. Öz yeterlilik, girişimci niyetinin önemli belirleyicilerinden biri olarak kabul edilmektedir (Schmutzler vd., 2019: 881). Bu kapsamda, birey kendini finansal okuryazar olarak değerlendiriyorsa, öz yeterliliği daha yüksek olabilecek ve bu da girişimcilik niyetini olumlu etkileyebilecektir.

1.3. Finansal Okuryazarlık

Genel olarak, finansal okuryazarlık, bireyin paranın kullanımı ve yönetimiyle ilgili doğru değerlendirmeler yapabilme ve etkili kararlar verebilme becerisidir. Finansal okuryazarlık, “insanların modern toplumda hayatta kalabilmek için ihtiyaç duydukları temel bilginin bir parçası” olarak da tanımlanabilir (Purnomo, 2019: 112). Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) bünyesinde kurulan Finansal Eğitime Yönelik Uluslararası İşbirliği (INFE), finansal okuryazarlığı,

doğru finansal kararlar almak ve finansal refaha ulaşmak için gerekli olan farkındalık, bilgi, beceri tutum ve davranışların bir kombinasyonu olarak tanımlamaktadır (OECD/INFE, 2012).

Finansal piyasalar geliştikçe ve finansal piyasalarda işlem gören finansal varlıklar daha kompleks hale geldikçe, finansal okuryazarlığın önemi daha da artmaktadır. Ayrıca, tasarruf ve yatırım ile ilgili finansal karar alma sorumluluğu finansal kurumlardan tüketicilere geçmekte, dolayısıyla tüketicilerin yeterli bir finansal okuryazarlık seviyesine sahip olmaları gerekmektedir. Buna karşın, hem gelişmiş ülkelerde hem de gelişmekte olan ülkelerde yapılan araştırmalar bireylerin finansal okuryazarlık düzeylerinin çok da yüksek olmadığını göstermektedir. (Lusardi ve Mitchell, 2014: 12; Sabri ve Cheng-Xi Aw, 2019: 286; Cumurovic ve Hyll, 2019: 459). Bu nedenle, finansal okuryazarlık ve finansal okuryazarlığın artırılması son yıllarda hem küresel bazda hem de ülkeler bazında gündeme gelmiştir. Örneğin, OECD/INFE, ortak finansal okuryazarlık ilkelerini geliştirerek finansal eğitim ve okuryazarlık standartlarını geniş ölçüde iyileştirmek için hükümetler arası projeler yürütmektedir.

Finansal okuryazarlık bireylerin tutum ve davranışlarında önemli bir yere sahiptir. Yapılan çalışmalar, finansal okuryazarlık düzeyi yüksek bireylerin; kredi kartı borçlarını ve faturalarını zamanında ödeme konusunda daha iyi olduklarını, daha fazla tasarruf yaptıklarını, düşük faizli kredi ve yeniden finansman imkanlarını daha fazla kullandıklarını, portföylerinde hisse senedine daha fazla ağırlık verdiklerini ve daha iyi emeklilik planı yaptıklarını göstermektedir.

Tam tersine, finansal okuryazarlık düzeyi düşük bireyler ise, finansal okuryazarlık düzeyi yüksek olan bireylere göre, tasarruf, borçlanma, yatırım ve emeklilik planlaması konularında daha kötü finansal kararlar vermektedirler (Lusardi, 2008: 1; Lusardi ve Scheresberg, 2013: 4; French ve McKillop, 2016: 1; Kutukız ve Özden, 2018: 354; Cumurovic ve Hyll, 2019: 455; Li ve Qian, 2019: 3; Sabri ve Cheng-Xi Aw, 2019: 287).

Finansal okuryazarlık; tasarruf yapma, tasarrufların değerlendirilmesi, kredi kartı kullanımı, borç alma ve borcun geri ödenmesi, emeklilik planı yapılması ve emeklilik fonlarının değerlendirilmesi gibi bireylerin günlük yaşamlarında verdikleri finansal kararlar açısından önemli olduğu kadar, girişimciler ve işletmeler için de oldukça önemlidir.

1.4. Finansal Okuryazarlık ve Girişimcilik Niyeti İlişkisi

Finansal okuryazarlık, yeni girişimlerin kurulmasında ve geliştirilmesinde önemli yönetim becerilerinden biridir. Girişimciler rutin olarak kaynak bulma, kaynak tahsisi ve kullanımı ile ilgili kararlar almaktadırlar ve bu tür faaliyetlerin neredeyse her zaman finansal sonuçları vardır (Oseifuah, 2010). Girişimcilerin bilanço okumak, finansal bütçeler yapmak, nakdi ve alacakları yönetmek, fon bulmak, doğru yatırımlar yapmak gibi finansal yönetimle ilgili konularda temel finansal bilgi düzeyine sahip olmaları, işleriyle ilgili daha doğru kararlar almalarına yardımcı olacaktır (Ergun vd., 2018: 27). Diğer bir ifadeyle, finansal okuryazarlık, girişimciliğin işletme aşamasında kâr elde etmek için önemli olan yatırım fırsatlarının farkında olma, maliyet yönetimi, finansal planlama, risk yönetimi ve piyasa bilgisi gibi

açılardan girişimcilere önemli donanımlar sağlamaktadır (Li ve Qian, 2019: 2). Finansal okuryazarlık, girişimci adaylarının girişimlerini kurmak için gerekli olan sermayeye daha iyi erişim sağlamalarına da yardımcı olabilir. Finansmana erişim potansiyel girişimciler için her zaman büyük bir endişe kaynağıdır. Çünkü girişimci adayları gerekli yetenek ve becerilere sahip olsalar bile, finansmana erişimleri yoksa girişimlerini kuramazlar. Bu nedenle, finansal okuryazarlık, potansiyel girişimcilerin daha iyi finansal kararlar almalarına ve giriş aşamasında ihtiyaç duydukları fonları elde etmek için alternatif fon kaynaklarını bulmalarına ve doğru şekilde değerlendirmelerine yardımcı olur (Li ve Qian, 2019: 3). Yapılan çalışmalar, girişimcilerin, özellikle de küçük ve orta boy işletme (KOBİ) sahiplerinin finansal okuryazarlık düzeyleri ile işletmelerinin başarısı ya da finansal performansı arasında pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir (Njoroge, 2013: 4; Adomako ve Danso, 2014: 1). Benzer şekilde, girişimci adaylarının finansal okuryazarlık düzeylerinin yüksek olması da iş kurma olasılıklarını ve başarılı olma olasılıklarını artıran bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır (Wise, 2013: 30; Klapper vd., 2015: 1). Bu nedenle finansal okuryazarlığın girişimcilik niyeti üzerindeki etkisinin araştırılması önemlidir.

2. LİTERATÜR

Girişimciliğin çok disiplinli bir yapısı olduğu için, işletmecilik, ekonomi, psikoloji, sosyoloji gibi birçok disiplin tarafından yapılan geniş bir literatüre sahiptir. Girişimcilik niyetini etkileyen veya etkilediği düşünülen birçok faktör vardır ve bu faktörlerin girişimcilik niyeti üzerinde bir etkisi olup olmadığını ortaya koymak amacıyla

birçok araştırma yapılmış ve yapılmaya da devam edilmektedir. Bu faktörlerden biri de finansal okuryazarlıktır. Burada finansal okuryazarlığın girişimcilik niyeti üzerindeki etkisini inceleyen bazı çalışmaların bulgularına yer yer verilmiştir. Farklı bulgular olmakla birlikte, genel olarak, finansal okuryazarlığın girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkisinin olduğu, diğer bir deyişle, finansal okuryazarlık düzeyi daha yüksek olan bireylerin girişimcilik niyetlerinin, finansal okuryazarlık düzeyi düşük olanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Oseifuah (2010), 18-35 yaş aralığındaki genç girişimcilerden oluşan bir örneklem kullanarak finansal okuryazarlığın gençlerin girişimciliği üzerindeki etkisini incelemiştir. Çalışmanın bulguları, genç girişimcilerin finansal okuryazarlık düzeylerinin ortalamasının üzerinde olduğunu ve finansal okuryazarlığın girişimcilerin finansal kayıtları tutma, finansal yönetim gibi açılardan girişimci becerilerine olumlu katkıda bulunduğunu göstermektedir.

Kahya ve İmamoğlu (2015), üniversite öğrencilerinden oluşan bir örneklem kullanarak ekonomi yazarlığı ile girişimcilik niyeti arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışmalarında, üniversite öğrencilerinin ekonomi okuryazarlığı düzeylerinin orta seviyenin üzerinde olduğu ve ekonomi okuryazarlığı ile girişimcilik niyeti arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki olduğu bulgularına ulaşmışlardır.

Singhry ve Bogoro (2016), üniversite mezunlarından oluşan bir örneklem kullanarak yaptıkları çalışmalarında, katılımcıların finansal

okuryazarlık düzeyi arttıkça yeni bir işletme kurma olasılıklarının, diğere bir deyişle, girişimcilik niyetlerinin arttığını bulmuşlardır.

Sezici ve Çelikkol (2016), üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyleri ile girişimcilik eğilimleri arasındaki ilişkiyi ve algılanan sosyal desteğin bu ilişki üzerindeki aracılık etkisini incelemiştir. Çalışmanın bulguları, katılımcıların finansal okuryazarlık düzeyleri ile girişimcilik eğilimleri arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki olduğunu ve bu ilişkide algılanan sosyal desteğin tam aracılık rolünün olduğunu göstermektedir.

Seyrek ve Gül (2017), üniversite öğrencilerinden oluşan bir örneklem kullanarak, katılımcıların finansal okuryazarlık düzeyleri ile girişimcilik niyetleri arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Seyrek ve Gül, çalışmalarında, katılımcıların finansal okuryazarlık düzeyi ile girişimciliği cazip bulma arasında pozitif bir ilişki olduğu, buna karşın, katılımcıların finansal okuryazarlık düzeyleri ile girişimcilik niyetleri arasında bir ilişki olmadığı bulgularına ulaşmışlardır.

Bayrakdaroğlu ve Bayrakdaroğlu (2017), finansal okuryazarlığın ve dijital okuryazarlığın internet girişimciliği niyeti üzerindeki etkilerini incelemek amacıyla, üniversite öğrencilerinden oluşan bir örneklem kullanarak yaptıkları çalışmalarında, hem finansal okuryazarlık hem de dijital okuryazarlık ile internet girişimciliği niyeti arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki olduğu, fakat dijital okuryazarlığın internet girişimciliği niyeti üzerinde, finansal okuryazarlığa göre daha yüksek bir etkisinin olduğu bulgularına ulaşmışlardır.

Ergun vd. (2018), üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerinin girişimcilik niyetleri üzerindeki etkisini incelemek amacıyla yaptıkları çalışmalarında, finansal okuryazarlığın finansal tutum ve finansal davranış boyutları ile girişimcilik niyeti arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki olduğu, buna karşın finansal okuryazarlığın finansal bilgi boyutu ile girişimcilik niyeti arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı bulgularına ulaşmışlardır.

Kıran vd. (2018), üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyleri ile girişimcilik niyetleri arasındaki ilişkiyi incelemişler ve finansal okuryazarlık ile girişimcilik niyeti arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olmadığı bulgusuna ulaşmışlardır.

Akbulut ve Yapa (2018), üniversite öğrencilerinden oluşan bir örneklem kullanarak yaptıkları çalışmalarında, gelecekte kendi işini kurmak isteyenlerin kurmak istemeyenlere göre, girişimcilik dersi alanların almayanlara göre, ailesinde/yakın çevresinde girişimci olanların olmayanlara göre, daha yüksek finansal okuryazarlık düzeyine sahip oldukları bulgularına ulaşmışlardır.

Dilek vd. (2019), üniversite öğrencilerinin ekonomi yazarlığı düzeyleri ile girişimcilik niyetleri arasındaki ilişkiyi araştırdıkları çalışmalarında, makro iktisat ve mikro iktisat bilgi seviyesi (ekonomi okuryazarlığı) ile girişimcilik niyeti arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki olduğu bulgusuna ulaşmışlardır.

Cumurovic ve Hyll (2019), ücretli çalışanlar ile kendi işini yapanlardan (serbest çalışan) oluşan bir örneklem kullanarak yaptıkları

çalışmalarında, finansal okuryazarlık düzeyi ile serbest çalışma arasında güçlü ve pozitif bir ilişki olduğu bulgusuna ulaşmışlar ve finansal okuryazarlığın serbest çalışan olma olasılığı üzerinde pozitif bir etkiye sahip olduğunu, bu nedenle finansal okuryazarlık düzeyinin arttırılmasının girişimci faaliyetlerin de artmasına yol açabileceğini ifade etmişlerdir.

Aldi vd. (2019), üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerinin girişimcilik niyetleri üzerindeki etkisini incelemişler ve daha yüksek finansal okuryazarlık düzeyine sahip olan öğrencilerin girişimcilik niyetlerinin, finansal okuryazarlık düzeyi düşük olan öğrencilerden daha yüksek olduğunu bulmuşlardır. Ayrıca, Aldi vd. finansal okuryazarlığı; kişisel finans hakkında genel bilgi, tasarruf-kredi, sigorta ve yatırım olmak üzere dört alt boyut olarak ele almışlar ve her bir boyutun girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı ve pozitif etkisi olduğu bulgusuna ulaşmışlardır.

3. METODOLOJİ

3.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Üniversite öğrencileri mezun olduktan sonra iş hayatına atılacaklar veya bir işverenin yanında ücretli olarak çalışacaklar ya da kendi işlerini kurabileceklerdir. Elbette, bir öğrencinin mezun olduktan sonra hemen kendi işini kurması beklenmeyebilir, hatta önerilmeyebilir. Mezun öğrenciler, bir işverenin yanında belirli bir süre çalışıp tecrübe ve deneyim kazandıktan sonra da kendi işlerini kurabileceklerdir. Üniversite öğrencisinin bugünden gelecekte kendi işini kurma yönünde

bir niyetinin olması ve kendini bu yönde hazırlaması ve eğitmesi, bu niyetin eyleme dönüşme olasılığını artıracaktır. Girişimcilerde veya potansiyel girişimcilerde olması beklenen becerilerden biri de finansal okuryazarlıktır. Bu kapsamda, araştırmanın amacını, üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerinin girişimcilik niyetleri üzerindeki etkisini incelemek oluşturmaktadır. Araştırma, Bursa Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde okuyan öğrencileri kapsamaktadır. Araştırmanın kapsamına, mezuniyetlerine daha az bir süre kaldığı ve mezuniyet sonrasına ilişkin düşüncelerinin daha belirginleşmiş olacağı varsayımından yola çıkılarak, sadece üçüncü sınıflar ile dördüncü ve üzeri sınıflarda okuyan öğrenciler dahil edilmiştir.

3.2. Araştırmanın Yöntemi, Verilerin Toplanması ve Analizi

Verilerin elde edilmesinde anket tekniği kullanılmış olup, kolayda örnekleme yöntemiyle 328 öğrenciden veri toplanmıştır. Anket, 7-11 Ekim 2019 tarihleri arasında yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak kullanılan anket formu üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, katılımcıların cinsiyeti, yaşı, okudukları bölüm, akademik seviyesi (sınıfı), öğretim şekli (örgün ve ikinci öğretim) gibi demografik bilgilerine yönelik sorular yer almaktadır. İkinci bölümde, üniversite öğrencilerinin girişimcilik niyetlerini belirlemek amacıyla, Linan ve Chen (2009) tarafından geliştirilen ve Şeşen ve Basım (2012) tarafından Türkçeye uyarlanan altı maddelik girişimcilik niyeti ölçeği kullanılmıştır. Ölçek; “1=Hiç Katılmıyorum” – “5=Tamamen Katılıyorum” şeklinde beşli Likert tipindedir. Üçüncü bölümde,

üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerini ölçmek amacıyla OECD INFE tarafından geliştirilen ölçek kullanılmıştır. Bu ölçek, finansal tutum, finansal davranış ve finansal bilgi alt boyutlarından oluşmaktadır (Atkinson ve Messy, 2012). Bu kapsamda, katılımcıların finansal tutumlarını değerlendirebilmek amacıyla üç ifade, katılımcıların finansal davranışlarını değerlendirebilmek amacıyla 10 ifade ve katılımcıların finansal bilgi düzeylerini değerlendirebilmek amacıyla sekiz ifade olmak üzere, ölçek toplam 21 ifadeden oluşmaktadır. Kullanılan ölçeklerin güvenirlik analizleri yapılmış, girişimcilik niyeti ölçeğinin Cronbach's Alpha katsayısı 0,94 ve finansal okuryazarlık ölçeğinin Cronbach's Alpha katsayısı 0,62 çıkmıştır.

Verilerin analizinde çoklu regresyon analizi kullanılmıştır. İki regresyon modeli oluşturulmuştur. Birinci modelde, girişimcilik niyeti bağımlı değişken, demografik faktörler (cinsiyet, yaş, iş tecrübesi, ailenin aylık ortalama geliri ve ailede/yakın çevrede girişimci olup olmadığı) ile genel finansal okuryazarlık düzeyi bağımsız değişken olarak kullanılmış iken, ikinci modelde, modele genel finansal okuryazarlık düzeyi yerine finansal okuryazarlığın üç alt boyutu (finansal tutum, finansal davranış ve finansal bilgi) bağımsız değişken olarak eklenmiştir.

Regresyon analizinin varsayımlardan biri verilerin normal dağıldığıdır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini test etmek için Kolmogorov-Smirnov testi yapılmış ve çarpıklık - basıklık değerlerine bakılmıştır. Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları anlamlı çıkmadığı ve

çarpıklık - basıklık değerleri -2 ila +2 arasında olduğu için, normal dağılımın sağlandığı varsayılmıştır (Karaca vd., 2011: 68; Kanten, 2012: 195). Regresyon analizinin diğer varsayımları olan otokorelasyonun ve çoklu bağlantı sorununun olup olmadığına da bakılmıştır. Hata terimleri arasında ardışık bağımlılık olup olmadığını, diğer bir ifadeyle, otokorelasyonu test etmek amacıyla Durbin-Watson katsayılarına bakılmış ve her iki regresyon modelinde de söz konusu değerlerin referans olarak kabul edilen “1,5 ile 2,5 arasında” değerler (Kalaycı, 2014: 264) aldığı ve otokorelasyon olmadığı görülmüştür. Bağımsız değişkenler arasında çoklu bağlantı sorunu olup olmadığını test amacıyla Tolerans ve Varyans Artış Faktörü (VIF, Variance Inflation Factors) değerine bakılmış ve söz konusu değerler, referans kabul edilen değerlerin ($VIF < 10$) altında olduğu için, her iki model de çoklu doğrusal bağlantı problemi olmadığı görülmüştür (Albayrak, 2005: 110; Yalçın ve Koyuncu, 2014: 90; Kalaycı, 2014: 268).

4. BULGULAR

4.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Araştırmaya üçüncü ve dördüncü sınıflar ile üst sınıflarda okuyanlar dahil edildiği için, katılımcıların %59'u 21-22 yaş aralığında yer almakta ve yaklaşık %55'i üçüncü sınıfta, %45'i ise dördüncü ve üzeri sınıflarda okumaktadır. Katılımcıların yaklaşık %53 kadın, %47'si erkektir. Katılımcıların %43'ü ailelerinin aylık ortalama gelirlerinin 2.021 TL-5.000 TL aralığında olduğunu ve ailesinde veya yakın çevresinde bir girişimci olduğunu ifade etmiştir. İş tecrübesi açısından bakıldığında, katılımcıların sadece %26,5'inin bir iş tecrübesi olmadığı,

geriye kalanların 1 yıldan az veya 1 yıldan daha çok bir süreyle çalıştığı ve iş tecrübesine sahip olduğu görülmektedir. Katılımcıların demografik özellikleri Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1: Demografik Özellikler

Değişken		Frekans	%
Cinsiyet	Kadın	173	52,7
	Erkek	155	47,3
Yaş	20 yaş veya altı	52	15,9
	21-22 yaş	194	59,1
	23-24 yaş	63	19,2
	25 yaş veya üzeri	19	5,8
Sınıf	3.sınıf	179	54,6
	4.sınıf	113	34,5
	5. sınıf ve üzeri	36	11,0
İş Tecrübesi	Yok	87	26,5
	1 yıldan az	106	32,3
	1-2 yıl arası	69	21,0
	3 yıl veya üzeri	66	20,1
Ailenin Aylık Ortalama Geliri	1-2020TL	65	19,8
	2021-5000TL	142	43,3
	5001-7500TL	69	21
	7501-10000TL	20	6,1
	10001TL +	32	9,8
Girişimci	Evet	141	43,0
	Hayır	187	57,0
Bölüm	İktisat	49	14,9
	Maliye	50	15,2
	İşletme	165	50,3
	Uluslararası İ.	22	6,7
	Ekonometri	17	5,2
	ÇEKO	12	3,7
	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	13	4,0
N=328			

4.2. Korelasyon Analizi

Çoklu regresyon analizinde kullanılacak değişkenler arasındaki Pearson korelasyon katsayıları Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2: Değişkenler Arasındaki İlişkiler

	1	2	3	4	5	6	7
1. Cinsiyet	1						
2. Yaş	0,19**	1					
3. İş Tecrübesi	0,37**	0,27**	1				
4. Gelir	0,19**	0,11*	0,19**	1			
5. Girişimci	0,13*	0,16**	0,20**	0,29**	1		
6. G. Niyeti	0,25**	-0,02	0,20**	0,25**	0,26**	1	
7. Fin. Okur.	0,14*	0,04	0,20**	0,06	0,08	0,12*	1

**p <0,01 düzeyinde anlamlıdır (2-tailed).

*p <0,05 düzeyinde anlamlıdır (2-tailed).

Tablo 2’de görüldüğü gibi, cinsiyet, iş tecrübesi, ailenin aylık ortalama gelir seviyesi ve ailede/yakın çevrede girişimci olup olmaması değişkenleri ile girişimcilik niyeti arasında 0,01 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur. Bu katsayılar, genel olarak, erkeklerin girişimcilik niyetlerinin kadınlardan daha yüksek olduğunu ($r = 0,25^{**}$, $p < 0,01$), iş tecrübesi ($r = 0,20^{**}$, $p < 0,01$) ve ailenin aylık ortalama gelir düzeyi ($r = 0,25^{**}$, $p < 0,01$) arttıkça girişimcilik niyetinin arttığını göstermektedir. Benzer şekilde, ailede/yakın çevrede girişimcinin olması değişkeni ile girişimcilik niyeti arasında ($r = 0,26^{**}$, $p < 0,01$) aynı yönlü bir ilişki vardır. Finansal okuryazarlık ile cinsiyet arasında 0,05 anlamlılık düzeyinde bir ilişki ($r = 0,14^*$) olması, erkelerin finansal okuryazarlık düzeylerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir. Yine, finansal okuryazarlık düzeyi ile iş tecrübesi arasındaki aynı yönlü ilişki ($r = 0,20^{**}$, $p < 0,01$),

iş tecrübesi arttıkça finansal okuryazarlık düzeyinin arttığını göstermektedir. Finansal okuryazarlık düzeyi ile girişimcilik niyeti arasında aynı yönlü “çok zayıf” bir ilişki ($r = 0,12^*$, $p < 0,05$) söz konusudur.

4.3. Regresyon Analizi

İlk çoklu regresyon modelinde (model 1), bağımlı değişken olarak girişimcilik niyeti, bağımsız değişken olarak cinsiyet, yaş, iş tecrübesi, ailenin aylık ortalama geliri ve ailede/yakın çevrede girişimci olup olmaması ile genel finansal okuryazarlık düzeyi modele eklenmiştir. Model 1’e ilişkin çıktılar Tablo 3’te yer almaktadır. Model 1’in F değeri 10,206 olup, model anlamlıdır ($p < 0,01$). Model 1’in düzeltilmiş R^2 değeri 0,145 olup, bu değer, bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkendeki değişimin %14,5’ini açıklayabildiğini göstermektedir.

Tablo 3: Demografik Faktörlerin ve Genel Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Girişimcilik Niyeti Üzerindeki Etkisi (Model 1)

Değişkenler	B	Beta	t	p
(Sabit)	1,863		5,250	0,000
Cinsiyet	0,393	0,178	3,180	0,002
Yaş	-0,178	-0,121	-2,255	0,025
İş Tecrübesi	0,089	0,087	1,508	0,132
Ailenin Aylık Ort. Geliri	0,148	0,156	2,874	0,004
Girişimci	0,419	0,189	3,463	0,001
Finansal Okuryazarlık	0,411	0,061	1,169	0,243
F= 10,206 $R^2= 0,160$ Düz. $R^2=0,145$ Durbin-Watson= 1,765 1,049 ≤ VIF ≤ 1,285				
p < 0,05 Bağımlı Değişken: Girişimcilik Niyeti				

Model 1; demografik faktörlerden cinsiyet, yaş, ailenin aylık ortalama geliri ve ailede/yakın çevrede girişimci olup olmaması değişkenlerinin

girişimcilik niyeti üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olduğunu göstermektedir. Yaş dışındaki diğer değişkenlerin girişimcilik niyeti üzerindeki etkisi pozitifdir. Diğer bir deyişle, katılımcıların yaşı arttıka, girişimcilik niyetleri azalmaktadır. Bununla birlikte, ailenin aylık ortalama gelir dizeyi arttıka, girişimcilik niyeti artmaktadır. Ailesinde/yakın çevresinde girişimci olanların girişimcilik niyetleri daha yuşsektir. Cinsiyet değişkenine göre bir değerlendirme yapıldığında, erkelerin girişimcilik niyetlerinin kadınlardan daha yuşsek olduğu görülmektedir. Bağımsız değişkenlerin önem derecesini gösteren Beta (standardize beta) değerlerine bakıldığında, girişimcilik niyeti üzerinde en önemli etkiye sahip bağımsız değişkenin ailede/yakın vrede girişimci olup olmaması (0,189) değişkeninin olduğu, ardından cinsiyet (0,178), ailenin aylık ortalama geliri (0,156) ve yaş (-0,121) değişkenlerinin geldiği görülmektedir. Katılımcıların genel finansal okuryazarlık dizeyelerinin girişimcilik niyetleri üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi söz konusu değildir.

Genel finansal okuryazarlık dizeyinin girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı görülmekle birlikte, finansal okuryazarlığın alt boyutlarının girişimcilik niyeti üzerinde bir etkisinin olup olmadığını değerlendirebilmek amacıyla, ikinci bir regresyon modeli (model 2) kurulmuştur. Bu regresyon modelinde, model 1'den farklı olarak, genel finansal okuryazarlık dizeyi yerine, finansal tutum, finansal davranış ve finansal bilgi boyutları bağımsız değişken olarak modele dahil edilmiştir.

Tablo 4: Demografik Faktörlerin ve Finansal Okuryazarlığın Boyutlarının Girişimcilik Niyeti Üzerindeki Etkisi (Model 2)

Değişkenler	B	Beta	t	p
(Sabit)	1,911		5,201	0,000
Cinsiyet	0,395	0,179	3,130	0,002
Yaş	-0,182	-0,124	-2,283	0,023
İş Tecrübesi	0,089	0,087	1,501	0,134
Ailenin Aylık Ort. Geliri	0,148	0,156	2,860	0,005
Girişimci	0,414	0,187	3,403	0,001
Finansal Tutum	-0,011	-0,010	-0,183	0,855
Finansal Davranış	0,272	0,053	0,956	0,340
Finansal Bilgi	0,173	0,036	0,655	0,513
F= 7,659 R ² = 0,161 Düz.R ² =0,140 Durbin-Watson= 1,763 1,115 ≤ VIF ≤ 1,288				
p < 0,05 Bağımlı Değişken: Girişimcilik Niyeti				

Model 1’de olduğu gibi, model 2’de de aynı demografik faktörlerin aynı etki ve yönde girişimcilik niyeti üzerinde etkilerinin olduğu görülmektedir. Model 2’nin kurulma nedenini oluşturan, finansal okuryazarlığın alt boyutlarının girişimcilik niyeti üzerinde bir etkisinin olup olmadığına bakıldığında, her üç boyutun da girişimcilik niyeti üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olmadığı görülmektedir.

Özetle, regresyon analizi sonuçları, demografik faktörlerden cinsiyet, yaş, ailenin aylık ortalama geliri ve ailede/yakın çevrede girişimci olup olmaması değişkenlerinin girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğunu, buna karşın, genel finansal okuryazarlık düzeyinin ve alt boyutlarının girişimcilik niyeti üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığını göstermektedir.

SONUÇ

Girişimcilik, ekonomik büyümenin ve teknolojik yeniliklerin lokomotifleri olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, bireyleri girişimci olmaya iten nedenler ve girişimci özellikleri üzerine akademik dünyada uzun yıllardır çalışmalar yapılmaktadır. Finansal piyasaların gelişmesine ve yeni birçok finansal ürün ve hizmetlerin geliştirilmesine bağlı olarak, son yıllarda, finansal okuryazarlığın önemi artmıştır. Bireylerin günlük yaşamlarında paranın kullanımı ve yönetimiyle ilgili daha doğru kararlar verebilmeleri için temel finansal bilgilere, belirli finansal durum ve becerilere sahip olmaları beklenmektedir. Finansal okuryazarlık, herkes için önemli ve gerekli olmakla birlikte, girişimciler ve girişimci adayları için daha önemlidir. Çünkü girişimciler, sadece özel yaşamlarında değil, girişimlerini yönetirken ve geliştirirken de birçok finansal karar almaktadırlar. Girişimcilerin işleriyle ilgili daha doğru ve sağlıklı kararlar alabilmeleri de finansal okuryazarlık düzeyleriyle ilişkilidir. Benzer şekilde, girişimci adaylarının da finansal okuryazarlık düzeyleri ile girişimlerini kurma olasılıkları ve başarılı olma olasılıkları arasında pozitif bir ilişkinin olduğu kabul edilmekte ve yapılan ampirik çalışmaların bulguları da bu görüşü desteklemektedir.

Bu çalışmanın amacı, birer girişimci adayı olan üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerinin girişimcilik niyetleri üzerinde bir etkisinin olup olmadığını incelemektir. Finansal okuryazarlık ile girişimcilik niyeti arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmaların bulguları, genel olarak, finansal okuryazarlığın

girişimcilik niyeti üzerinde pozitif bir etkisinin olduğunu, diğer bir deyişle, finansal okuryazarlık düzeyi yüksek olan bireylerin girişimcilik niyetlerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir. Bu çalışmada ise, üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerinin girişimcilik niyetleri üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Farklı örneklem ve ölçek kullanılarak farklı zamanlarda yeni çalışmalar yapılarak finansal okuryazarlığın girişimcilik niyeti üzerindeki etkisi daha net olarak ortaya konabilir.

KAYNAKÇA

- Adomako, S. ve Danso, A. (2014). Financial Literacy and Firm Performance: The Moderating Role of Financial Capital Availability and Resource Flexibility. *International Journal of Management & Organizational Studies*, 3(4), 1-15.
- Akbulut, İ. ve Yapa, K. (2018). Girişimcilik ile Finansal Okuryazarlık Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Uşak Üniversitesi Örneği. 6 SCF International Conference on Economic and Social Impacts of Globalization and Liberalization, 11-13 October, Antalya, Proceedings Book, pp.30-35.
- Akdemir, A. (2012). *İşletmeciliğin Temel Bilgileri*. Ekin Yayınevi, Bursa, 2012.
- Albayrak, A. S. (2005). Çoklu Doğrusal Bağlantı Halinde En Küçük Kareler Tekniğinin Alternatifi Yanlı Tahmin Teknikleri ve Bir Uygulama. *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(1), 105-126.
- Aldi, B. E., Herdjiono, I., Maulany, G. ve Fitriani (2019). The Influence of Financial Literacy on Entrepreneurial Intention. *Advances in Economics, Business and Management Research (AEBMR)*, 92, 700-703.
- Atkinson, A. ve Messy, F. (2012). Measuring Financial Literacy: Results of the OECD: International Network on Financial Education (INFE) Pilot Study. OECD Working Papers on Finance, Insurance and Private Pensions, No. 15.
- Bayrakdar, S. (2011). Avrupa Birliği Mesleki Eğitim Programlarında Girişimcilik Eğitimlerinin Ekonomik Kalkınmadaki Önemi. *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 12(1), 245-264.

- Bayrakdaroğlu, F. ve Bayrakdaroğlu, A. (2017). A Comparative Analysis Regarding The Effects of Financial Literacy and Digital Literacy on Internet Entrepreneurship Intention. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 12(2), 27-38.
- Burns, P. (2016). *Entrepreneurship and Small Business*. Palgrave, U.K.
- Ceylan, A. ve Anbar, A. (2013). *Modern İşletmecilik*. Ekin Kitabevi, Bursa.
- Cumurovic, A. ve Hyll, W. (2019). Financial Literacy and Self-Employment. *The Journal of Consumer Affairs, Summer*, 53(2), 455-487.
- Çetinkaya Bozkurt, Ö., Kalkan, A., Koyuncu, O. ve Alparılan, A. M. (2012). Türkiye’de Girişimciliğin Gelişimi: Girişimciler Üzerinde Nitel Bir Araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(15), 229-247.
- Çetinkaya Bozkurt, Ö. ve Alparılan, A. M. (2013). Girişimcilerde Bulunması Gereken Özellikler İle Girişimcilik Eğitimi: Girişimci ve Öğrenci Görüşleri. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, (8:1), 7-28.
- Develi, E. İ., Erdil şahin, B. ve Sevimli, Y. (2011). Entrepreneurship and Importance of Personality on Entrepreneurship: A Research on Trainees of Entrepreneurship Education Program. *International Journal of Business and Management Studies*, 3(1), 115-123.
- Dilek, S., Kesgingöz, H. ve Nergiz, E. (2019). Ekonomi Okuryazarlığının Girişimcilik Niyeti Üzerine Etkisi. *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 54(1), 89-107.

- Er, P. H. (2013). Girişimcilik ve Yenilikçilik Kavramlarının İktisadi Düşüncedeki Yeri: Joseph A. Schumpeter. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 29, 75-85.
- Ergun, S., Çinko, M., Avcı, E. ve Tekçe, M. (2018). An Analysis on The Relationship Between Financial Literacy and Entrepreneurial Intention: Evidence from Turkish University Students. Multidisciplinary Academic Conference on Economics, Management and Marketing, Czech Republic, Prague (MAC-EMM 2018), 25-33.
- Eyel, C. Ş., Ünkeya, G. ve Kaplan, B. (2019). İktisadi Düşünce Tarihi Çerçevesinde Girişimcilik Kavramının Gelişimi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(35), 557-586.
- French, D. ve McKillop, D. (2016). Financial Literacy and Over-indebtedness in Low-income Households. *International Review of Financial Analysis*, 48, 1-11.
- Kahya, C. ve İmamoğlu, İ. K. (2015). Ekonomi Okuryazarlığının Girişimcilik Niyeti Üzerindeki Rolü. *International Journal of Social Science*, 39, 139-156.
- Kalaycı, Ş. (2014). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Kanten, S. (2012). Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği: Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(16), 191-205.
- Kar, B. (2019). Do Entrepreneurial Intentions Drive Outcomes? *Productivity*, 60(1), 1-11.

- Karaca, N. H., Gündüz, A. ve Aral, N. (2011). Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Sosyal Davranışının İncelenmesi. *Kuramsal Eğitimbilim*, 4(2), 65-76.
- Karcioğlu, F. ve Kaygın, E. (2013). Girişimcilik Sürecinde Dönüştürücü Liderlik Anlayışı: Otomotiv Sektöründe Bir Uygulama. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 27(3), 1-20.
- Khursheed, A., Mustafa, F., Fatima, M. ve Khalid, F. (2019). Antecedents of Entrepreneurial Intentions: A Cross-Country Study of Northern Europe and the Danube Region. *Iranian Journal of Management Studies*, 12(4), 593-627.
- Kıran, F., Çetinkaya Bozkurt, Ö. ve Tunç, H. (2018). Finansal Okuryazarlık ve Girişimcilik Niyeti Arasındaki İlişki: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. *MAKÜ Bucak İşletme Fakültesi Dergisi*, 1(1), 29-51.
- Kitapçı, İ. (2019). Joseph Schumpeter'in Girişimcilik ve İnovasyon Anlayışı: Yaratıcı Yıkım Kavramı ve Geçmişten Günümüze Yansımaları. *Uygulamalı Ekonomi ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2), 54-74.
- Klapper, L., Lusardi, A. ve Panos, G. A. (2015). Financial Literacy and Entrepreneurship. GFLEC Working Paper Series, April.
- Kuratko, D. F. (2017). *Entrepreneurship: Theory, Process, and Practice*. Cengage Learning, Boston.
- Kutukız, D. ve Özden, C. (2018). Kadın Girişimciliği ve Finansal Okuryazarlığın Kadın Girişimciler Üzerindeki Etkisi. *OPUS –*

Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 8(Gençlik Araştırmaları Özel Sayısı), 349-365.

- Leutner, F., Ahmetoglu, G., Akhtar, R., ve Chamorro-Premuzic, T. (2014). The Relationship Between the Entrepreneurial Personality and the Big Five Personality Traits. *Personality and Individual Differences*, 63, 58–63.
- Li, R. ve Qian, Y. (2019). Entrepreneurial Participation and Performance: The Role of Financial Literacy. *Management Decision*, DOI 10.1108/MD-11-2018-1283.
- Looi, K. H. (2019). Undergraduates' Motivations for Entrepreneurial Intentions: The Role of Individualistic Values and Ethnicity. *Journal of Education and Work*, 32(5), 465-483.
- Lusardi, A. ve Scheresberg, C. B. (2013). Financial Literacy and High-Cost Borrowing in the United States. NBER Working Paper Series, April..
- Lusardi, A. ve Mitchell, O. S. (2014). The Economic Importance of Financial Literacy: Theory and Evidence. *Journal of Economic Literature*, 52(1), 5–44.
- Lusardi, A. (2008). Financial Literacy: An Essential Tool For Informed Consumer Choice?. Nber Working Paper Series, June.
- Martins, F. S., Santos, E. B. A. ve Silveira, A. (2018). Entrepreneurial Intention: Categorization, Classification of Constructs and Proposition of a Model. *Brazilian Business Review*, 16(1), 46-62.
- Mirze, S. K. (2010). *İşletme*. Literatür Yayıncılık, İstanbul.

- Njoroge, R. M. (2013). Relationship Between Financial Literacy and Entrepreneurial Success in Nairobi County Kenya. Nairobi, October.
- Nowinskia, W. ve Haddoud, M. Y. (2019). The Role of Inspiring Role Models in Enhancing Entrepreneurial Intention. *Journal of Business Research*, 96, 183–193.
- OECD/INFE, (2012). High-level Principles on National Strategies for Financial Education, <https://www.oecd.org/daf/fin/financial-education/OECD-INFE-Principles-National-Strategies-Financial-Education.pdf> (Erişim Tarihi: 10.12.2019).
- Oğuztimur, S. (2013). Kayseri'deki Büyük Ölçekli İmalat Sanayisi Girişimcilerinin Girişimci Tipolojileri Bakımından Değerlendirilmesi. *MEGARON*, 8(3), 175-178.
- Oseifuah, E. K. (2010). Financial Literacy and Youth Entrepreneurship in South Africa. *African Journal of Economic and Management Studies*, 1(2), 164 - 182.
- Purnomo, B. R. (2019). Artistic Orientation, Financial Literacy and Entrepreneurial Performance. *Journal of Enterprising Communities: People and Places in the Global Economy*, 13(1/2), 105-128.
- Sabri, M. F. ve Cheng-Xi Aw, E. (2019). Financial Literacy and Related Outcomes: The Role of Financial Information Sources. *International Journal of Business and Society*, 20(1), 286-298.
- Schmutzler, J., Andonova, V. ve Diaz-Serrano, L. (2019). How Context Shapes Entrepreneurial Self-Efficacy as a Driver of

- Entrepreneurial Intentions: A Multilevel Approach. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 43(5), 880–920.
- Seyrek, İ. H. ve Gül, M. (2017). Finansal Okuryazarlık ve Girişimcilik Niyeti: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 15(2), 103-118.
- Sezici, E. ve Çelikkol, M. M. (2016). Girişimcilik Tutumu ve Finansal Okuryazarlığın Girişimcilik Eğilimi İle Arasındaki İlişkide Algılanan Sosyal Desteğin Aracılık Etkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Afro-Avrasya Özel Sayısı, 419-436.
- Singhry, H. B. ve Bogoro, P. (2016). Financial Literacy and Entrepreneurial Intention of Generation “Y” Graduates: An Analysis Based on The Theory of Planned Behavior. *IJMSR*, 2(1), 351-366.
- Sledzik, K. (2013). Schumpeter’s View on Innovation and Entrepreneurship. SRNN, DOI: 10.2139/ssrn.2257783.
- Şeşen, H., ve Basım, H. N. (2012). Demografik Faktörler ve Kişiliğin Girişimcilik Niyetine Etkisi: Spor Bilimleri Alanında Öğrenim Gören Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. *Ege Akademik Bakış*, 12, Özel Sayı, 21-28.
- Wise, S. (2013). The Impact of Financial Literacy on New Venture Survival. *International Journal of Business and Management*, 8(23), 30-39.
- Yalçın, İ. S. ve Koyuncu, C. (2014). Örgütsel Yabancılaşma Olgusunun İş Tatmini Üzerine Etkisi: Niğde İlinde Bir Araştırma. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 16(26), 86-94.

Yanık, O. M., Timuroğlu, K. ve Naktiyok, A. (2017). Duyguların Girişimcilik Niyeti Üzerindeki Etkisi. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 9(2), 461-477.